

En fordelaktig fusjon

For instruktørtannlege Bodil Karla Heggø er kunsten en livsnødvendighet som også kommer pasientene til gode.

Det er et privilegium hver dag å kunne kombinere den akademiske delen av hjernen med den kunstneriske. I den ene seksjonen hersker orden og disiplin, i den andre er det fri flyt, sier Heggø.

ÅPNER VERDEN • I atelieret på kulturhuset Verftet ved bredden av Puddefjorden, er det høyt og luftig under taket. De ellers så hvite veggene prydes av to malerier, det ene med sterke, klare farger i dimensjonen 170x180. På gulvet står det spraybokser, akrylmaling og maleredskaper. Heggø serverer te, og forteller at hun også er fiolinist.

– Når jeg maler og spiller, fristiller jeg meg. Ofte bruker jeg musikken som en overgang fra academia til en mer åpen verden. Fiolinen er både alvor og avspenning, maleriet kun blodig alvor, sier hun.

Heggø underviser i gerodontologi ved Universitetet i Bergen. Hun bestemte seg tidlig i karrieren for å arbeide med dem som bærer tyngst, og på klinikken på Kalfaret kommer eldre demente, psykiatriske pasienter og rusmisbrukere.

– Dette er pasientgrupper som krever din fulle og hele tilstedeværelse, hvis ikke vil de ikke la seg behandle. Jeg tror at kunsten gjør meg bedre preparert til å møte dem på en god måte. Kultur utvikler alle sanser, også empatien. Du åpner opp på mange plan, og ser kanskje flere sammenhenger, sier Heggø.

EN RØD TRÅD • Heggø kommer fra en familie som er over gjennomsnittet interessert i kunst og kultur. Hun fikk fiolin og begynte på musikkonservatoriet da hun var seks, og moren troppet entusiastisk opp med kaffetrakter og kokeplate da datteren fikk sitt første atelier.

– Det å male er ikke toppen av lykke, men det gir mange lykkelige stunder. Først og fremst er det hardt arbeid, jeg kan noen ganger kjempe kolossalt med et maleri før jeg anser det som fullført, forteller hun.

Heggø var ferdig tannlege i 1985. Etter noen år tok hun en pause fra tannlegeyrket for å studere mediefag ved universitetet, og jobbet deretter videre som frilansjournalist i avis, og innen forskningsformidling på UiB. Hele tiden malte hun, og gikk i lære hos

andre malere. Så en dag bestemte hun seg for å få struktur på det hele.

– Jeg gikk opp til Universitetet her i Bergen og sa jeg ville arbeide innen gerodontologi. Det var de glade for. I 2000 fikk jeg mitt eget atelier, og siden har jeg jobbet 60 prosent som tannlege og 40 prosent som kunstner. Selv om jeg har gjort mye forskjellig, føler jeg at alt henger sammen. Formidling og undervisning går som en rød tråd gjennom livet mitt, sier Heggø.

MÅ SKAPE • Heggø lever av kunsten sin, og har galleriutstilling en gang i året. Hennes nonfigurative bilder blir for det meste stilt ut og solgt på Vest- og Østlandet. Når hun er ferdig med en utstilling og maleriene har fått nye eiere, begynner prosessen på nytt.

– Da er alle referanser borte, og jeg kan føle meg ganske tom. Men så kommer nødvendigheten av å skape tilbake, og så er jeg i gang igjen. Jeg jobber med mange ulike tema, og firer aldri på kvaliteten hverken når det gjelder resultat eller materialer. Der kommer nok tannlegen inn, sier Heggø og ler.

Det er nødvendig å rydde rom for skaperprosessen. Spennet mellom omsorgspersonen med ansvar for de rundt seg, til den som bare kan ta hensyn til seg selv, er stort. Særlig kvinner kan føle at tiden deres blir spist opp fra alle kanter.

– Den tiden jeg har på atelieret er bare min. Da besvares kun nødtelefoner. Det vet familie og nære venner, sier Heggø.

KREVENDE FAGFELT • Innen gerodontologien kommer man i kontakt med kasus man aldri vil se ellers. Ofte preges bildet av flere diagnoser og mul-

tifarmasi, og mange eldre lider under svært dårlig tannhelse. For Heggø slår engasjementet inn i møtet med disse pasientene. Hun beskriver en hektisk hverdag hvor mye dreier seg om smerte, men også om kontakt med menneskene bak diagnosen.

– Mange har en historie det ligger på dem å fortelle. Da må vi være der for dem, og forsøke å forstå. Vi skal sette av tid til å være medmennesker. Det er krevende, men det gir også svært mye. Jeg forsøker å få studentene mine til å se seg selv i andre, til å kjenne igjen det sårbare i seg selv i pasientene, sier Heggø.

Hun angrer ikke på at hun valgte gerodontologi som fagfelt. Andelen eldre og syke i samfunnet er økende, men Heggø ser ikke dette som et problem så lenge det er vilje til satsning, og at de eldre ikke får følelsen av å være en bølge av byrder. I undervisningen av

studentene legger hun stor vekt på etikk og verdivalg.

– Faget er fabelaktig, men studentene må finne sin vei. Jeg er utrolig glad i studentene mine, det er flotte folk som er veldig flinke med denne pasientgruppen. Jeg håper gerodontologi er faget de unge en dag vil satse på, sier Heggø.

FIN BLANDING • Selv er hun hele tiden på søken etter nye inntrykk. Ofte går turen innom en konsert eller utstilling for å se hvordan andre tenker og tolker, hva som skapes. Som både tannlege og kunstner blir hun godt mottatt i begge miljøer.

– Mange tannleger spiller og maler på hobbybasis, men det er sjelden at de lever av begge deler. For meg har dette vist seg å være en lykkelig kombinasjon, avslutter Heggø.

Tekst og foto: Tone Elise Eng Galåen